

SVAR IGÅR

Redaktör: Lars Rombo

Nr 283, utskrivet v 21 2018

Kära läsare!

Fortfarande får Svar Igår alldeles för många frågor om "extradosen" av TBE till dem som inte grundvaccinerats med tre doser innan de fyllt 50 år. Läs gärna information från smittskyddsläkaren i Sörmland. Se länken: <https://www.landstingetsormland.se/PageFiles/40618/TBE-vaccinationsrekommendationer%202018.pdf>.

Vår egen presentation på NECTM 7 visade att 0+7+21 går minst lika bra som 0+30+90. Lite enklare att ordna allt innan sommaren och dessutom snabbare skydd...

Fråga: En kille född 1998 fick 2 doser Havrix år 2002, han var då 4 år. (fyller nu 20 år) Har han skydd mot hepatit A fortfarande? Eller behöver han en påfyllnadsdos?

Svar: Han har fortfarande skydd i minst 14 år till.

Fråga: Bör jag ge Typhim Vi istället för Vivotif om det är osäkert om personen bygger upp skydd av Vivotif? Hon ska resa en vecka till Delhi, bo på hotell i staden men arbeta på fabrik på landsbygden på dagarna. Gäller alltså person som är opererad med gastric by pass.

Svar: Du kan ge både Vivotif och Dukoral. Effekten av Vivotif blir, om något, bättre, eftersom kapslarna är till för att inte lösas upp i magsäcken - de skall lösas upp i tunntarmen...

Fråga: Jag har en snabb fråga gällande Stamaril och intyg. En pat har vaccinerats 2002 och skall nu till Zimbabwe. Enligt Reserådet så godkänner myndigheterna där att en dos ger livslångt skydd. Vilka rekommendationer har ni? Skall vi skriva letter of exemption, göra nytt

intyg där det står livslångt skydd eller skicka iväg pat och hoppas att tullen godkänner det gamla intyget där det står 10 års skydd?

Svar: Om hen reser direkt från Europa är det inga problem alls och är det ankomst med flyg till Harare från land i Afrika bör det gamla intyget gälla. Skall man passera en liten landsgräns kan dock ett nytt intyg eller ett exemption-kort vara av värde.

Fråga: Behöver hjälp med vaccinering av flicka som inte följt vårt nationella program. Hon är född 2011-07 och fått DTP-polio-hib 2011-10-20 samt 2012-06-12. Ska nu vaccineras upp i skolan. Ska de två givna räknas som en? Och med vilka intervall ska DTP-polio i så fall ges? Om de ska räknas som två, hur går jag i så fall vidare? Tacksam för hjälp.

Svar: Hon har fått två doser och du ger dos 3 med fem- eller sexvalent vaccin nu och sedan skulle jag vänta 3-4 år och då ge dos 4 med fyrvalent vaccin, exempelvis Infanrix polio eller Tetravac. Tillägg: Det hade räckt med fyrvalent vaccin också för dagens dos eftersom vaccin mot hemofilus influenzae inte behövs när man är äldre än 5 år

Fråga: Vi har en flicka som imorgon fyller ett år. Hon har citrulinemi typ 1 och ska snart börja på förskola. Hennes läkare i Lund samt barnläkare har ordinerat vaccination mot vattkoppor innan hon skolas in på dagis. Är något av vaccinerna att föredra, Varivax eller Varilrix? Är det bättre att ge dos 2 efter 6 veckor eller ett år?

Svar: Var tvungen att gå till Wikipedia för att lära mig ngt om denna sjukdom. Båda vaccinerna mot vattkoppor går bra och jag rekommenderar i regel ett år mellan doserna. Kort intervall (minst 2 mån) ökar andelen som får skydd med några % men långtidsskyddet blir sannolikt mer kortvarigt.

Infektionskliniken ❖❖ Mälarsjukhuset ❖❖ 631 88 ESKILSTUNA

❖❖ E-mail: svarigar@gmail.com ❖❖

❖❖ Redaktionsassistent: 016 - 10 35 40 ❖❖

❖❖ Läs mer om Reserådet och Svar Igår och möjligheten att prenumerera på www.reseradet.com ❖❖

❖❖ Prenumerationsservice: reseradet@gmail.com ❖❖

Fråga: Pat som är född -58. Hennes mamma har vad hon säger primär immunbrist som hon medicinerar med gammaglobulin. Pat ifråga tror sig fått samma sjukdom men är inte utredd för det i dagsläget. Är det OK att vaccinera henne med Priorix med tanke på ett ev nedsatt immunförsvar?

Svar: Sannolikt går det bra men det är förstås synd att inte ha en diagnos. Om hen inte fått upprepade svåra infektioner så talar kliniken för att det går bra med vaccin.

Fråga: Jag har funderingar kring frågan om mässlingsvaccin som du tar upp i Svar Igår nr 273 som nyss dykt ner här. Du skriver att andra dosen kan ges efter 4 veckor eller efter 5 år. Jag är med på resonemanget men ändå tveksam till rådet. Levande försvagade vacciner ger väl ett sannolikt livslångt skydd redan efter första dosen?! Att vi ger en andra dos har jag förstått är till för att fånga de 5-10 % som inte får ett skydd av första dosen?! Jag förstår resonemanget med att vänta lite med att ge en andra dos ifall man tänker att något i personens immunsvär är påverkat vid tillfället och att detta skulle kunna ändras till andra dosen ges om man väntar lite. MEN du skriver nu att om man väljer att ge dem tätt kan man följa upp med en tredje dos om fem år. Jag får inte in detta resonemang i min (begränsade) kunskap om immunförsvaret. Levande vacciner behöver ju generellt ingen booster. Ser vi att antikropps-nivåerna sjunker snabbare om man ger två doser tätt eller är det bara så att antikropps-nivåerna sjunker generellt över tid? Vi fortsätter ju säga att två doser ger livslångt skydd. Om det skulle vara så att det behöver "fyllas på" skulle väl ett betydligt längre tidsintervall än 5 år vara aktuellt. Jag menar, alla de barn som nu får två doser med 5 års mellanrum, istället för 10-12 år tidigare, antar vi att deras antikropps-nivåer kommer vara lägre i vuxen ålder än de vi 80-talister som fått två doser med längre mellanrum har?

Svar: Levande vaccin ger inte lika höga titrar som naturlig sjukdom och när mässlingsvaccinet hade ett decennium på nacken i USA så började man se genombrott. Jag vet inte att jag har

skrivit 4 veckors intervall mellan doserna utan helst 5 år just för att fånga upp sjunkande titrar i ett långt perspektiv. Ger man med kort intervall är det som du säger - man fångar bara de som inte svarat på dos 1 och då är dos 3 efter lång tid av värde... Tillägg: Nu visar det sig att det dessutom finns mässlingsfall bland de som fått två doser vaccin i Göteborgsepidemin.

Fråga: Vi har en dam som vill komma och få Zoostavax. Har en lindrig bältros sedan en vecka.

Nu har ngn TV-dr sagt att man kan vaccinera sig trots pågående infektion och att de skulle lindra mot de ev. nervsmärtor som kan uppkomma. Vad säger du om detta?

Svar: Tyvärr, vaccinet skyddar inte mot PHN (postherpetisk neuropati) när det ges så sent.

Fråga: Stämmer det att vaccination av icke immuna individer inom 72 h efter exposition av mässling ger god skyddseffekt mot kliniskt insjuknande? Om det gått mer än 72 h kan gammaglobulin minska risken om det ges inom 6 dagar?

Svar: Vaccin som ges inom 72 timmar skyddar mot mer än 90 % av de som smittats. Gammaglobulin kan ha viss effekt ytterligare några dagar...

Fråga: Är det OK att vaccinera just ett par veckor före cytostatikabehandling? Jag har en pat som skall påbörja cellgifter om cirka 2 veckor och hade behövt ta sin tredje dos TBE nu. Är det kontraindicerat?

Svar: Tvärtom - det är extra lämpligt.